

گزارش

گره سانان بزرگ در برابر دامها - راه حل‌های ساده برای کاهش تعارضات در دامداریهای نامبیا

طاهره موسوی^{۱*}

کارشناس محیط زیست، اداره حفاظت محیط
زیست شهرستان دشتستان

نویسنده مسئول: طاهره موسوی

پست الکترونیک: st.moosavi@yahoo.com

چکیده

برنامه داوطلبانه کمک به گره سانان بزرگ بدنبال شناسایی و حمایت از پروژه‌هایی است که به بدنبال کاهش مرگ و میر گره سانان بزرگ هستند. درجهت اقدامات فوری منجر به کاهش مرگ و میر این گره سانان بزرگ است. صاحب امتیازان BCI (موسسه نشنال جئوگرافی) اغلب اطلاعات بروزی از محل اجرای پروژه تهیه میکنند. هدف گزارش حاضر معرفی راه حل‌های است که در دامداریهای نامبیا برای کاهش تعارضات با گره سانان بزرگ به کار گرفته شده است.

در سال ۲۰۰۸ متخصص گره سانان بزرگ بنیاد N/a anku se کار با کشاورزان، برای شناخت اقدامات عملی و حفاظتی مقرون به صرفه در کمک به کاهش این درگیری‌ها و خسارتها را آغاز کرد. از آن زمان تیمی با بیش از ۱۳۰ مالک نامیبیایی کار کرده است. املاک کشاورزان بر اساس درخواست بازدید شد، طرز اداره دامها و تکنیکهای مدیریت گوشتخواران در سایت بررسی شد و در دوره مشورتی، درباره دامنه وسیعی از اقدامات حفاظتی رایج ومدرن بحث شد واغلب به صورت روشهای عملی ارائه شد، نتایج حیرت آور بود.

بیشتر کشاورزان فوراً شروع به مدیریت رمه های جوان کردند که کاهش خسارت فوری تا ۸۸ درصد، فقط از طریق نگهداری دامها درون آغلهایی با دیواره ای قطور از بوته های خار در طول شب را نشان داد. بوته های خار هیچ ارزش مادی ندارد

در زمستان، فصل زادآوری دامها در نامبیا، شکار دامها توسط گره سانان بزرگ به بیشترین سطح خود میرسد. دامهای کشاورزان در مناطق وسیعی از بوته زارهای ساوانا به چرا مشغولند، مکانی که قلمرو مشترک دامهای اهلی و گوشتخوارهایی چون یوز، شیر و پلنگ است. در این مزارع بزرگ که جزئی از بوته‌زارهای ساوانا هستند، حمایت موثر از رمه های جوان آسیب پذیر و سایر دامهای اهلی یک مشکل عملی و عمده است. این واقعیت که برخی گوشتخواران بزرگ و نه همه آنها از دامهای آزاد (بدون چوپان) تغذیه می‌کنند، در گذشته منجر به دام گذاری و کشتن یوزها و پلنگ های بسیاری شده است. لزوم رفع یا کاهش این تعارضات، برای کاهش ضرر و زیان کشاورزان و جلوگیری از تغییر رژیم غذایی گره‌های بزرگ از موجودات وحشی به دامهای اهلی (حفظ رژیم غذایی وحشی) ضروریست.

زمانی که گله بدون نگهدارنده است و زمان شکار گوشتخواران بزرگ است.

اما در جلوگیری از دسترسی به دامهای کوچک بسیار موثر است به ویژه اواخر غروب و اوایل صبح

مکانهایی است که فعالیت گوشتخواران غالباً در آنجا صورت میگیرد. مثل غارهای محل زندگی پلنگ، درختهای علامتگذاری شده توسط یوز در نزدیکی بسترهای زایمان دامها را شامل میشود. سپس تیم تحقیق با پخش نعره بلند شیر (گرفته شده از حیوانات باغ وحش) در نقاط فعالیت گوشتخواران برای شبیه سازی گوشتخواران بزرگتر در جاهایی که گوشتخواران از نظر مکانی همپوشانی دارند. (برای کنترل رقابت بین گوشتخواران شیر را با پلنگ و یوز همزیستی اجباری می کنند تا جمعیت گوشتخواران تحت کنترل باشد. یوز و پلنگ بطور ذاتی از مناطق فعالیت شیرها یا فعالیت شبیه سازی شده دوری می کنند. تاکنون، این تکنیک های جدید خیلی موفقیت آمیز بوده و هیچ حیوانی در مناطقی که نعره شیر به صورت دائم پخش می شود، کشته نشده است.

در طول روز، حضور سگ نگهدارنده یا یک نگهدارنده بهتر جواب می دهد، چون گربه سانان از محل های شلوغ دوری می کنند. سگها و الاغ ها می تواند به تک تک دامهای جوان با زنجیر یا طناب متصل شده در نتیجه با تازه متولد شده ها سازگار شده و در برابر هر مزاحمی از آنها حفاظت می کند. حتی در برخی موارد از خود دامدار نیز محافظت می کند. استفاده از الاغ نگهدارنده برای گله های گاو نسبت به دامهای کوچکتر کاربردی تر است و اغلب ثابت شده نسبت به سگ مقرون به صرفه تر است، چون الاغ نیاز به تربیت خاص، تغذیه جداگانه و مراقبت ندارد.

به تازگی محققین شروع به کاربرد مرز بیولوژیکی صوتی، برای دفع دوره ای یوز پلنگ و پلنگ ها از محل های زایمان و در نتیجه کاهش ریسک درگیری کرده اند. این اقدام مشتمل بر پیدا کردن

تعیین دقیق اینکه کدام حیوان به چهارپایان اهلی حمله میکند، کمک می‌کند، حیوان بصورت انتخابی صید شده و از مزرعه دفع می‌شود. همزمان پایش gps مدارک محکمی فراهم می‌کند که همه گوشتخواران بزرگ دام های اهلی را شکار نمی‌کنند.

در چند دامداری منتخب، محققین یوز وپلنگ را به دام انداخته و به حلقه ردیاب GPS مجهز کرده اند. براساس حرکات روزانه کاملاً تحت نظرگرفته میشوند، تا مشخص شود کدام حیوان گوشتخوار از مناطق زایمان برای تغذیه و شکار چهارپایان استفاده می‌کند، یا به طور مثال جایی که یک دام کشته شده است، این موضوع بطور محسوسی به

نویسنده: Florian J. Weise